

O SCRISOARE PIERDUTĂ

- Tema și viziunea despre lume-

I Introducere

A) REALISM

Pea de-a doua jumătate a secolului al XIX-lea este caracterizată de o serie de metamorfoze sociale, culturale, politice și economice, reflectate și în literatură prin apariția realismului, manifestat ca o reașie împotriva ROMANTISMULUI. Astfel, dacă pentru romantici natura reprezintă o sură de inspirație transfigurată artistic prin fantazie, pentru scriitorii realisti natura și întreaga realitate exterioară devin obiecte de analiză.

B) COMEDIE

Comediile lui I. L. Caragiale, deși sunt inspirate din realitatea secolului al XIX-lea, aduc în fața spectatorului un univers comic de eternă actualitate. Eugen Ionescu, dramaturgul care îl consideră pe Caragiale mentorul său, afirmă: „Comicul, fiind intuiție a absurdului, mi se pare mai demădajolitor decât tragedia. Comicul nu oferă vreo ieșire”.

Realismul / comedia prinde strălucire în opera literară, „O scrisoare pierdută”, scrisă de I. L. Caragiale. Fiind o comedie de moravuri cu premisa în 1884 este cea de-a treia comedie din cele patru scrisă de autor.

II) Cuiprom

- încadrare în tipologie (real, orientare uman)

A) REALISM

Realismul este un curent literar și artistic apărut în Franța la mijlocul secolului al XIX-lea și extins până în Anglia, ca o reacție împotriva ~~clasicismului~~ și romantismului. Opera este o comedie realită, de marionete politice, care are trăsăturile specifice acestui curent literar: autenticitatea, veridicitatea și obiectivitatea.

Un prim argument este constituit de autenticitatea operei, susținută de faptul că piesa este inspirată de realitatea umană, respectiv organizarea alegerilor din 1893 și revizuirea Constituției. Autorul prezintă în mod obiectiv și critic aceste realități, iar faptele au caracter verosimil. Personajele piesei sunt realiste deoarece reprezintă categorii umane, iar tema operei este de asemenea specifică acestui curent.

Un alt argument îl reprezintă tehnica *quiproquo* - ului (confuzia). În universul lui Baragiale, oamenii sunt atât de artificiali încât oricine poate fi înlocuit cu oricine, măștile se pot schimba în voie, personajele fiind lipsite de o identitate stabilă. Indicii de timp („în zilele noastre”) și de spațiu („în capitala unui pământ de munte”) sunt vag prezentați, natura la adresa defectelor umane cântărend caracter general realabil. ✓

B) COMEDIE

Genul dramatic cuprinde totalitatea operelor create pentru a fi reprezentate pe scenă, prin interpretarea actorilor, prin decoul muzical, prin lumini, prin muzică, având ca **specii principale** tragedia, drama și comedia. Paragigale a optat asupra celor din urmă, scriind 4 comedii și o dramă. Între speciile dramatice, **comedia** are câteva trăsături specifice: personajele aparțin statutului de mijloc al societății, stărnesc râsul, prezintă defecte morale și fizice, precum și contrastul dintre aparență și realitate, limbajul are ca model vorbirea comună, iar finalul aduce împăcarea adversarilor.

O **prima trăsătură** a comediei este **amalgamarea tipurilor de comici**, întreaga acțiune desfășurându-se pe baza **cominului de situație**. Acțiunea este declanșată de pierderea și de păcirea unei mineri de diamante trimise de Ștefan Dipătaru, aderat lui Trahanache. Aceasta este păcirea de Nae Costareanu, rivalul politic al lui Zaharia Trahanache și al Zorii, președintele partidului și folosită ca element de șantaj. Astfel, rezultă două **tipuri de comici**: **de moravuri și de nume**. De exemplu, Zoră identifică o tipologie feminină specifică **mabalalei** (fiind manipulatoră, bârfitoare și intrigantă), iar **Zaharia** este reprezentativ omului de Zaharint, adică revul și uzor de modelat.

O altă trăsătură o reprezintă contrastul dintre aparență și esență.

Numele și funcțiile ocupate sugerează faptul că personajele sunt punctătoare de mânti, demarșarea acțiunii realizându-se doar rar și doar într-un cadru intim. De exemplu, Zăe este alintată ironic *Fostica* numea de către cei care îi urăsc esența. În real, *ipocrizia* își pune amănuntul, lăsându-și amprenta asupra acțiunilor cotidiene ale personajului, atât din cadrul *personal*, cât și din cadrul *politic*.

-tema + 2 scene reprezentative

"O scrisoare pierdută" este o comedie de moravuri care are ca scop satirizarea vieții societății românești de la sfârșitul secolului al XIX-lea, având ca temă *viața politică* (lupta pentru putere în contextul alegerilor pentru Camera) și *viața de familie a mării lunghești* (relația dintre Tipătescu și Zăe).

O primă ~~temă~~ ^{temă} reprezentativă ^{vieții politice} este cea de la începutul piesei când Trahanache îi povestește lui Tipătescu faza modului în care a fost contestat de Moș Căpăreanu, reful opoziției sale. Tipătescu își exprimă disprețul pentru lipsa de moralitate a lui Căpăreanu ("Ata Miserabilul"), când el însuși este imoral, fiind *amantul lui Zăe*. Trahanache îi spune că Moș Căpăreanu se află în posesia unei scrisori de dragoste pe care Tipătescu o trimisese Zăei, care ar putea fi publicată în ziarul său, dacă nu va fi ales deputat. Tipătescu păcărește marea "turbat", strigând după Ghică Brînzău, pre deosebite de Trahanache care își păstrează calmul.

6 altă recurență negativă ține de cea de la începutul actului 2, în care se evidențiază corupția politicienilor. Farfuridi, Brânzarușu și Irahonache falsifică listele electorale, adăugând persoane fără drept de vot. În epocă, funcționa votul censitar care dădea drept electoral doar bărbatilor cu un anumit statut social. Ei trec pe liste persoane care nu au această calitate, dar care sunt simpatizanți partidului și care ar fi putut vota candidatul puterii.

- 2 elemente de compoziție

Un prim element de compoziție îl reprezintă titlul operei. La nivelul obiei, acesta anticipează acțiunea comediei, declanșată de pierderea unei mirori, devenită un instrument de schimb politic. La nivelul morfologic, "o" poate fi considerat atât articol nehotărât, deoarece pierderea este una oarecare, camuflată în anonim, cât și numeral, pentru că mirorii pierdute în capitala unui județ de munte i se adaugă încă o miroră, cea găsită de Dandonache în lăzunișul palatului ~~în~~ străin.

Un alt element de compoziție este constituit de limbaj, principală modalitate de individualizare a personajelor. Formele greșite ale cuvintelor, erorile de exprimare, țanile verbale denotă în cultura personajelor. Prin comenzile de limbaj se realizează caracterizarea indirectă. De exemplu, Irahonache își trădează originea grecească stăluind neologismele "nașetate", "pimțip". Pronunța greșită neologismele din sfera politicii: "dipatat", "document". Titul său verbal "aveți puțină răbdare" reflectă violența personajului, care rulează mașina bătrânească ca să câștige timp pentru a găsi o soluție.